

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Број 1218/2-20-01/2020

Београд, 31.03.2020. године

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНА ДОНОШЕЊА СРПСКИХ СТАНДАРДА
И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ЗА 2019. ГОДИНУ**

Намерно остављена празна страница.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У складу са чланом 42. став 1. тачка 3) Статута Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 29/17), Скупштина Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт), на својој редовној седници која је одржана 26. новембра 2018. године, донела је План доношења стандарда и сродних докумената за 2019. годину.

Планске категорије у поменутом плану и овом извештају су нацрти и дефинитивни текстови нацрта српских стандарда и сродних докумената, као и објављени српски стандарди и сродни документи.

Нацрт српског стандарда или сродног документа је документ који је настао уобличавањем преднацрта у складу са одредбама релевантних упутстава, на којем је извршена унификација и који је, одлуком комисије за стандарде, стављен на јавну дискусију.

Дефинитивни текст нацрта српског стандарда или сродног документа је документ који је настао на основу нацрта и примедба и предлога достављених у периоду јавне дискусије, које је комисија за стандарде усвојила, и за који је, одлуком комисије за стандарде, дата сагласност за објављивање.

Српски стандард или сродни документ је документ који је настао уобличавањем дефинитивног текста нацрта и који је решењем директора Института утврђен као стандард или сродни документ.

Према члану 23. став 1. тачка 5) и члану 34. став 1. тачка 8) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 93/15 и 27/16), овај извештај усваја скупштина Института, и то на предлог директора Института.

Скупштина Института је овај извештај усвојила на својој првој, редовној седници у 2020. години, која је одржана 2020. године.

Намерно остављена празна страница.

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНА ДОНОШЕЊА СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ЗА 2019. ГОДИНУ

Стручни рад Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) у појединачним областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе (у даљем тексту: комисије за стандарде), које су основна техничка радна тела Института. По потреби, ради извршавања задатака из свог делокруга, комисије за стандарде могу образовати радне групе и друга стална и повремена радна тела.

Према члану 67. став 1, тачка 22) Статута Института („Службени гласник РС”, бр. 29/2017), акте о образовању комисија за стандарде, којима се одређује састав комисија, послови које комисије обављају, рокови за извршење посла и друга питања која су од значаја за рад комисија, као и одлуке о престанку рада комисија, доноси директор Института, и то на предлог надлежног стручног савета.

Комисије за стандарде планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом. Начин рада и одлучивања комисија за стандарде, као и њихово образовање, реорганизовање и распуштање, ближе се уређују општим правилима која доноси Управни одбор Института. Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима која су утврђена Законом о стандардизацији. Ради доношења српских стандарда и сродних докумената, у 2019. години у Институту је било 160 активних комисија за стандарде (119 у неелектротехничким и 41 у електротехничким областима стандардизације), које су одржале укупно 258 састанака.

У оквиру својих надлежности, комисије за стандарде предлажу директору Института доношење српских стандарда и сродних докумената у областима стандардизације за које су образоване. Према члану 67. став 1, тачка 15) Статута Института („Службени гласник РС”, бр. 29/2017), акте о доношењу, односно повлачењу српских стандарда и сродних докумената, доноси директор Института.

Према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, за послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, који укључују и рад комисија за стандарде, надлежни су Сектор за опште области стандардизације и Сектор за електротехничку стандардизацију и информациони систем, односно унутрашње организационе јединице (одељења) у њиховом саставу.

Послови из делокруга Сектора за опште области стандардизације обављају се у две унутрашње организационе јединице и то у Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај и у Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде. У делокругу овог сектора налазе се све области стандардизације, осим електротехнике, што подразумева праћење рада и преузимање стандарда и сродних докумената које припремају техничка радна тела Европског комитета за стандардизацију (CEN), Међународне организације за стандардизацију (ISO) и Заједничког техничког комитета (ISO/IEC JTC 1, Информациона технологија), преузимање националних стандарда других земаља, као и израду изворних српских стандарда и сродних докумената. За обављање послова у надлежности овог сектора предвиђено је 17 извршилаца. У 2019. години, на њима је било распоређено 16 извршилаца.

Послови стандардизације у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем обављају се у организационој јединици, и то у Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије. У делокругу овог Одељења је стандардизација у областима електротехнике (електроенергетика, електроника и телекомуникације) и информационе технологије, што подразумева праћење рада и преузимање стандарда и сродних докумената које припремају техничка радна тела Европског комитета за електротехничку стандардизацију CENELEC, Међународне електротехничке комисије IEC и Здруженог техничког комитета ISO/IEC JTC 1 (Информациона технологија), као и четири техничка комитета која припадају Европском комитету са стандардизацију CEN. Од половине 2011. године Институт је постао и „национална организација за стандарде” у оквиру ETSI-ја (Европског института за стандарде у области телекомуникација). За обављање послова у надлежности овог Одељења предвиђено је 6 извршилаца.

У 2019. години планиран је рад на укупно 3.527 српских стандарда и сродних докумената, од којих 300 на српском а 3.227 на енглеском језику (видети табелу 4). Од тог броја, неки су били планирани да се заврше само до фазе нацрта, неки само до фазе дефинитивног текста нацрта, а неки до фазе стандарда (објављеног документа).

У Институту је у 2019. години израђен укупно 991 нацрт стандарда као и 1.548 дефинитивних текстова нацрта стандарда, а објављено је 2.149 српских стандарда и сродних докумената (видети табелу 1), и то 212 на српском, а 1.937 на енглеском језику.

Табела 1 – Упоредни преглед бројева планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената, нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у 2019. години

Врста документа	На српском језику		На енглеском језику		Укупно	
	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено
Нацрт стандарда	207	152	838	813	1045	991
Дефинитивни текст нацрта стандард	206	197	1400	1351	1607	1548
Стандард	207	212	1311	1937	1517	2149 ¹⁾

¹⁾ На укупан број је додата 51 исправка стандарда.

Од 212 објављена стандарда и сродна документа на српском језику (односно 219 са 7 исправки српских стандарда), 28 је било изворних српских стандарда, а 184 стандарда и сродних докумената настало је преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда односно сродних докумената методом превођења.

Од 1.937 објављених стандарда и сродних докумената на енглеском језику (односно 1.981 стандард са 44 исправке страних стандарда), 229 стандарда и сродних докумената је настало преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда односно сродних докумената методом прештампавања, а 1.708 методом проглашавања.

Поред тога, у 2019. години повучено је 1.637 српских стандарда и сродна документа због доношења нових издања једног броја од тих стандарда и сродних докумената, као и због одлука комисија за стандарде донесених у поступку преиспитивања једног броја стандарда да се они повуку без истовременог објављивања њихових нових издања.

Бројеви донесених и повучених српских стандарда и сродних докумената по месецима, бројеви одговарајућих решења директора Института о доношењу и повлачењу српских стандарда и сродних докумената, дати су у табелама 2 и 3. Након ступања на снагу Закона о стандардизацији („Сл.гласник РС“, бр. 36/09 и 46/15), решења се објављују у гласилу Института и на интернет страници Института (члан 13. Закона).

Табела 2 – Број донесених и повучених српских стандарда и сродних докумената у 2019. години, по месецима

Месец	Број решења о доношењу и повлачењу српских стандарда и сродних докумената	Број донесених српских стандарда и сродних докумената			Број повучених српских стандарда и сродних докумената
		На српском	На енглеском	Укупно	
Јануар	649/75-51-02/2019 од 31. јануара 2019. год.	19	266	283	283
Фебруар	1055/31-51-02/2019 од 28. фебруара 2019.	5	77	54	54
Март	1513/48-51-02/2019 од 27. марта 2019.	13	116	92	92
Април	1833/51-51-02/2019 од 24. априла 2019.	18	116	80	80
Мај	2269/61-51-02/2019 од 31. маја 2019.	35	206	336	336
Јун	2520/45-51-02/2019 од 24. јуна 2019.	23	162	128	128
Јул	2917/70-51-02/2019 од 31. јула 2019.	22	253	127	127
Август	3251/57-51-02/2019 од 30. августа 2019.	29	124	97	97
Септембар	3489/30-51-02/2019 од 24. септембра 2019.	3	108	59	59
Октобар	3948/47-51-02/2019 од 31. октобра 2019.	16	145	92	92
Новембар	4216/43-51-02/2019 од 29. новембра 2019.	10	195	180	180
Децембар	4554/64-51-02/2019 од 24. децембра 2019.	19	169	109	109
Укупно:		212	1.937	2.149	1.637

Табела 3 – Број донесених српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају европски стандарди и сродни документи, по месецима у 2019. години

Месец	Број донесених српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају европски стандарди, односно сродни документи				Број решења о доношењу и повлачењу српских стандарда и сродних докумената
	CEN	CENELEC	ETSI	Укупно	
Јануар	195	34	0	229	649/75-51-02/2019 од 31. јануара 2019. год.
Фебруар	61	8	0	69	1055/31-51-02/2019 од 28. фебруара 2019.
Март	75	13	0	88	1513/48-51-02/2019 од 27. марта 2019.
Април	87	18	0	105	1833/51-51-02/2019 од 24. априла 2019.
Мај	140	10	77	227	2269/61-51-02/2019 од 31. маја 2019.
Јун	52	78	0	130	2520/45-51-02/2019 од 24. јуна 2019.
Јул	193	68	0	261	2917/70-51-02/2019 од 31. јула 2019.
Август	128	17	0	145	3251/57-51-02/2019 од 30. августа 2019.
Септембар	57	35	0	92	3489/30-51-02/2019 од 24. септембра 2019.
Октобар	119	32	0	151	3948/47-51-02/2019 од 31. октобра 2019.
Новембар	117	77	0	194	4216/43-51-02/2019 од 29. новембра 2019.
Децембар	121	28	0	149	4554/64-51-02/2019 од 24. децембра 2019.
Укупно:	1345	418	77	1840	

Преглед комисија за стандарде са бројем планираних и реализованих стандарда у 2019. години дат је у табели 4 док је преглед броја планираних и реализованих стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења, дат у табели 5.

Преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената по фазама и месецима израде дат је у табели 6. У табели 7 дат је преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају европски стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде а у табели 8 број планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају међународни стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде.

Из упоредног прегледа података у табелама може се видети да је у 2019. години укупно објављено више српских стандарда и сродних докумената како на српском тако и на енглеском језику него што је планом било предвиђено. Из истог прегледа података може се видети да је у 2019. години реализовано незнатно мање нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда на српском језику од планираног броја. Што се тиче реализације објављених стандарда на енглеском језику, из табела се може видети да је реализација објављених стандарда и дефинитивних текстова нацрта стандарда на енглеском језику већа у односу на планом утврђени број.

На основу свега наведеног, може се закључити да је план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2019. годину остварен и пребачен у укупном броју и броју реализованих српских стандарда на српском и на енглеском језику. Број реализованих нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда је незнатно мањи од планираног броја.

У вези предлога за израду српских стандарда које су доставила министарства релевантна за спровођење техничких прописа чије је доношење предвиђено у 2019. години, Институт је у 2019. године предузео следеће активности:

- од укупно четири европска и једног међународног стандарда за које је Министарство одбране предложило да се донесу као српски стандарди на српском језику, на крају 2019. године један европски стандард је објављен док је други био у фази нацрта за јавну расправу. Имајући у виду да предлагач није доставио иницијалне преводе текстова стандарда, члан Комисије за стандарде KS H006 припремио је два остала превода стандарда у 2019. години чије се разматрање планира у 2020. години;
- објављена су седам од осам европских стандарда које је предложило Министарство заштите животне средине на енглеском језику, док ће један стандард бити објављена почетком 2020. године;
- Од три европска стандарда које је Министарство рударства и енергетике тражило да се донесе на српском језику, превод једног стандарда у 2019. години припремила је комисија за стандарде из области горива док ће остала два бити предмет разматрања комисије за стандарде око даљих корака у 2020. години јер предлагач тих стандарда није доставио њихове иницијалне текстове превода.

Такође, од привредних субјекта који су доставили своје предлоге Институту да се у национални систем стандардизације преузме одређен број стандарда, у 2019. години извршено је следеће:

- један стандард за који је Институт за путеве тражио да се донесе на српском језику, објављен је на крају 2019. године;
- од 57 међународних стандарда за које је Факултет техничких наука предложио да буду објављени на енглеском језику, сви стандарди су крајем 2019. године усвојени као дефинитивни текстови нацрта на енглеском језику и њихово објављивање је планирано у

- првом тромесечју 2020. године из разлога што је почетком четвртог тромесечја формирана Комисија за стандарде H042 из области графичке технологије;
- објављено је свих шест стандарда на енглеском језику које је предложио STRAUSS ADRIATIC d.o.o.;
 - објављено је свих осам ASTM стандарда на енглеском језику које је предложио Технички опитни центар;
 - за два изворна српска стандарда из области дувана, чије је ревизије тражио Senta Factory и CENTROPROM A:D, Лабораторија за дуван и дуванске прерађевине, пренети су у 2020. години јер нису достављени предлози њихових ревизија;
 - од 7 изворних стандарда које је тражио Рударски институт д.о.о., на крају 2019. године објављено је пет изворних српских стандарда док су два стандарда усвојена као нацрти комисије;
 - од два европска стандарда и једног изворног које је Ваљаоница бакра тражила да се донесу на српском језику, један је објављен у 2019. години док су друга два усвојена као нацрти комисије;
 - од 6 европских стандарда које је Real S d.o.o. Beograd тражио да се донесу на српском језику, стандарди нису донети јер предлагач није доставио иницијалне преводе тих стандарда;
 - од две ревизије изворних стандарда које је тражио Грађевински факултет Суботица Универзитета у Новом Саду, једне ревизије изворног стандарда које је тражио SET d.o.o као и четири нова изворна и једне ревизије постојећег стандарда коју је тражио Институт за испитивање материјала ИМС, Центар за путеве и геотехнику, на крају 2019. године нису започете активности на тим стандардима јер нису достављени предлози њихових ревизија;
 - комисија за стандарде из области текстила припремала је превод једног европског стандарда који је тражио Профи лаб и његово усвајање је планирано у 2020. години;
 - од два међународна стандарда које је тражио GS1 Србија р.и. да се донесу на српском језику, стандарди су објављени на енглеском језику јер нису достављени преводи;
 - такође, од два међународна стандарда које је тражио Центар за реаговање на нападе на информациони систем да се донесу на српском језику, стандарди су објављени на енглеском језику јер нису достављени преводи стандарда од предлагача;
 - од два стандарда које је Републички завод за стандардизацију и метрологију Бања Лука тражио да се донесу на српском језику, један стандард је предат као дефинитивни текст стандарда крајем 2019. године и усвојиће се у првом тромесечју 2020. године, а други је у фази нацрта на европском нивоу.

Табела 4 – Преглед планираног и реализованог броја српских стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама преузимања

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
A.1 Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај										
	1.		A228/SS 1	Туризам и сродне услуге	0	2	2	0	2	2
	2.		A331	Поштански саобраћај	2	0	2	0	2	2
	3.		B033	Ватростални материјали	7	3	10	0	3	3
	4.		B082	Рударство	11	3	14	23	3	26
	5.		B184/SS 1	Савремени керамички материјали	0	1	1	0	0	0
	6.		B321	Експлозивни за цивилну употребу	0	20	20	2	0	2
	7.		C017-1	Методe хемијске анализе гвожђа и челика	1	4	5	7	5	12
	8.		C017-2	Челик	9	24	33	12	30	42
	9.		C026	Бакар и легуре бакра	4	13	17	3	5	8
	10.		C079	Лаки метали и њихове легуре	4	13	17	5	10	15
	11.		C119	Металургија праха	1	7	8	3	3	6
	12.		C135	Испитивање без разарања	8	22	30	3	19	22
	13.		C164	Механичка испитивања метала	6	3	9	5	2	7
	14.		C263/SS 1	Сигурно чување новца, вредносних предмета и носилаца података	0	3	3	0	5	5
	15.		I211	Географске информације	0	9	9	0	2	2
	16.		M010	Технички цртежи, толеранције, зупчаници, лежаји и навојни спојеви	4	55	59	1	22	23
	17.		M011	Посуде и опрема под притиском	4	20	24	0	11	11
	18.		M022	Друмска возила	0	12	12	0	22	22
	19.		M023	Трактори и машине за пољопривреду и шумарство	0	17	17	0	10	10
	20.		M039	Високе производне технологије, машине алатке и ситан алат	0	6	6	0	2	2
	21.		M044	Заваривање и сродни поступци	0	38	38	0	11	11

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО
	22.		M049	Гасни апарати	0	15	15	0	4	4
	23.		M057	Котловска постројења и цевоводи	0	14	14	0	7	7
	24.		M070	Мотори са унутрашњим сагоревањем	4	16	20	2	13	15
	25.		M096	Дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт	4	20	24	0	7	7
	26.		M108	Механичке вибрације и удари	2	4	6	0	4	4
	27.		M115	Хидрауличне машине, криогена техника, мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије	5	61	66	4	42	46
	28.		M127	Машине за земљане радове	0	37	37	0	1	1
	29.		M153	Индустријске арматуре	1	12	13	1	4	5
	30.		M178	Лифтови, покретне степенице и покретна газашта	2	9	11	2	3	5
	31.		M180	Сунчева енергија	0	4	4	0	1	1
	32.		M199	Безбедност машина	2	33	35	1	17	18
	33.		M234	Гасна инфраструктура, опрема за природни и течни нафтни гас	0	17	17	0	8	8
	34.		M295	Уређаји за грејање и грејна тела	0	19	19	1	6	7
	35.		P256	Примене на железници	0	71	71	0	56	56
	36.		B082/PKS B067	Нафтно рударство	0	24	24	1	17	18
	37.		C026/PKS C174	Племенити метали	0	5	5	0	4	4
	38.		R188	Бродоградња и поморске конструкције	0	56	56	0	8	8
	39.		S020	Ваздухопловство	0	157	157	0	179	179
	40.		U043	Акустика у грађевинарству	1	6	7	0	3	3
	41.		U059	Зграде и инжењерско-грађевински објекти	3	22	25	0	7	7
	42.		U071	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон	3	43	46	2	27	29
	43.		U113	Хидрометрија	0	4	4	0	0	0
	44.		U125	Елементи за зидање и покривање кровова	0	10	10	0	4	4

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
	45.		U152	Гипс и производи од гипса	1	8	9	0	1	1
	46.		U162	Врата, прозори и грађевинско стакло	4	44	48	6	13	19
	47.		U163	Топлотна техника у грађевинарству	2	41	43	0	6	6
	48.		U165	Снабдевање водом и инжењерство отпадних вода	1	6	7	2	2	4
	49.		U166	Димњаци	0	9	9	0	6	6
	50.		U182	Геотехника	5	31	36	3	17	20
	51.		U189	Керамичке плочице и санитарна опрема	6	6	12	3	14	17
	52.		U227	Материјали за путеве	2	35	37	0	17	17
	53.		U247/SS 1	Системи аутоматског управљања и надзора у зградама	0	6	6	0	0	0
	54.		U250-1,8	Основе прорачуна конструкција, дејства на конструкције и сеизмички прорачун	2	0	2	1	0	1
	55.		U250-2	Пројектовање бетонских конструкција	1	1	2	0	1	1
	56.		U250-3,4,9	Челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције	0	11	11	0	2	2
	57.		U250-5,6	Прорачун дрвених и зиданих конструкција	2	4	6	3	6	9
	58.		U346	Конзервација културног наслеђа	0	5	5	2	3	5
	59.		Z021/PKS U092	Безбедност од пожара - Техничке мере безбедности зграда од пожара	0	24	24	0	13	13
	60.		Z104	Логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт	1	19	20	0	13	13
	61.		Z169	Светлост и осветљење	2	9	11	0	4	4
	62.		Z204	Безбедност друмског саобраћаја и интелигентни транспортни системи	0	43	43	0	59	59
	63.		Z226	Опрема пута	25	12	37	1	6	7
Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај:					142	1248	1390	96	774	870
А.2 Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде										
	64.		A012	Величине, јединице и мерни инструменти	2	5	7	0	0	0
	65.		A207	Системи менаџмента заштитом животне средине	4	28	32	2	9	11

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО
	66.		A260	Менаџмент који се односи на људске ресурсе	2	0	2	2	0	2
	67.		A268	Одрживост и друштвена одговорност	3	1	4	1	1	2
	68.		A292	Безбедност и отпорност	3	3	6	1	1	2
	69.		A301	Менаџмент енергијом и уштеда енергије	0	1	1	1	0	1
	70.		B028-1	Мазива и сродни производи	2	3	5	7	3	10
	71.		B028-2	Горива нафтног порекла	8	18	26	6	13	19
	72.		B048	Лабораторијска опрема	1	13	14	0	3	3
	73.		B238	Чврста биогорива	0	6	6	2	2	4
	74.		B336	Битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хироизолацију	4	11	15	1	7	8
	75.		C107	Корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама	4	18	22	2	10	12
	76.		CASCO	Оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом	6	8	14	4	1	5
	77.		D083	Опрема за спорт и рекреацију	2	31	33	4	16	20
	78.		D089	Плоче на бази дрвета	0	7	7	0	5	5
	79.		D089/PKS H061-11	Плоче на бази дрвета - Адхезиви	0	19	19	0	14	14
	80.		D136	Намештај	0	7	7	0	8	8
	81.		D218	Обло дрво и резана грађа	4	8	12	0	8	8
	82.		D218/PKS D038	Обло дрво и резана грађа - Трајност дрвета и производа на бази дрвета	0	8	8	0	2	2
	83.		E034-12	Сензорске анализе	3	1	4	0	0	0
	84.		E034-2,11	Семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи	3	11	14	0	6	6
	85.		E034-4	Жита, махуњаче и њихови производи	0	10	10	1	3	6
	86.		E034-4/PKS E034-10	Жита, махуњаче и њихови производи - Храна за животиње	0	15	15	0	0	0
	87.		E034-4/PKS E093	Жита, махуњаче и њихови производи - Скроб (укључујући деривате и споредне производе од	0	4	4	0	0	0

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО
				скроба)						
	88.		E034-5	Млеко и производи од млека	1	6	7	1	2	3
	89.		E034-7,8,15,18	Зачини, чај, кафа и какао	0	9	9	1	9	10
	90.		E034-9	Микробиологија и биотехнологија	5	17	22	0	5	5
	91.		E126	Дуван, производи од дувана и упаљачи	2	1	3	0	3	3
	92.		E153	Машине за прехранбену индустрију	0	7	7	0	0	0
	93.		E194	Посуђе и прибор у додиру са храном	1	0	1	4	0	4
	94.		E275	Анализа хране - Хоризонталне методе	0	22	22	0	12	16
	95.		F038	Текстил	2	46	48	8	25	33
	96.		F072	Текстилне машине и помоћни уређаји	0	2	2	0	2	2
	97.		F094	Заштитна одећа и заштитна опрема	8	35	43	6	21	27
	98.		F219	Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге	0	11	11	2	13	15
	99.		G045	Гума и производи од гуме	0	11	11	3	17	20
	100.		G061	Пластичне масе	2	81	83	1	59	60
	101.		G120	Кожа и обућа	3	31	34	2	12	14
	102.		H006	Целулоза, папир и картон	4	15	19	1	6	7
	103.		H035	Боје, лакови и сродне технологије и производи	14	66	80	12	34	46
	104.		H042	Фотографије (неактивна – започеће се процес формирања комисије)	0	46	46	0	0	0
	105.		H047	Хемија	2	1	3	2	2	4
	106.		H091	Површински активне материје	0	2	2	0	1	1
	107.		H134	Ђубрива и оплемењивачи земљишта	2	6	8	5	2	7
	108.		H146	Квалитет ваздуха	5	22	27	2	17	19
	109.		H147	Квалитет воде	0	41	41	1	24	25
	110.		H190	Квалитет земљишта	0	21	21	2	17	19

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Методa pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО	Методa pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
	111.		H193	Природни гас	4	9	13	3	5	8
	112.		H217	Козметика	0	6	6	0	3	3
	113.		M039-4	Машине за обраду дрвета	1	6	7	1	3	4
	114.		Z021	Безбедност од пожара	0	26	26	0	21	21
	115.		Z043	Заштита од буке	2	14	16	2	7	9
	116.		Z052	Безбедност деџих играчака и заштита потрошача	1	13	14	0	14	14
	117.		Z076	Медицинска средства	1	99	100	1	33	34
	118.		Z085	Заштита од јонизујућег зрачења	0	18	18	0	8	8
	119.		Z106	Стоматологија	1	35	36	2	10	12
	120.		Z172	Оптика, фотоника и заштита очију	0	29	29	0	8	8
	121.		Z183	Карактеризација и управљање отпадом	3	34	37	3	17	20
	122.		Z229	Нанотехнологије	0	6	6	0	5	5
	123.		Z261-5	Амбалажа	6	9	15	4	2	6
Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде укупно:					121	1039	1160	103	531	634
A.3 Одељење за издавачку делатност и превођење										
	124.		A037	Терминологија	0	1	1	0	6	6
	125.		A046	Информације и документација	0	4	4	0	8	8
Одељење за издавачку делатност и превођење укупно:					0	5	5	0	14	14
УКУПНО ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ:					263	2292	2555	199	1319	1518
B.1 Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије										
	126.		I1/06/SS-2	Телекомуникације, размена информација и менаџмент подацима	0	8	8	1	24	25
	127.		I1/07	Софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет	1	0	1	0	5	5
	128.		I1/31	Аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података	1	2	3	3	12	15

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО
	129.		I215	Информатика у здравству	0	19	19	0	9	9
	130.		I224	Идентификација, картице, финансијске услуге и технике безбедности у ИТ	7	4	11	0	54	54
	131.		N002	Обртне електричне машине	0	10	10	0	2	2
	132.		N003	Структуре и елементи информација, принципи идентификације и означавања, документација и графички симболи	0	2	2	0	0	0
	133.		N004	Хидрауличне турбине	0	5	5	0	1	1
	134.		N005	Парне турбине	0	1	1	0	0	0
	135.		N009	Електрична опрема и системи на железници	0	14	14	1	12	13
	136.		N010	Флуиди за примену у електротехници	0	4	4	0	1	1
	137.		N011	Надземни водови	0	8	8	2	4	6
	138.		N013	Општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем	0	16	16	0	0	0
	139.		N014	Енергетски трансформатори	0	12	12	0	8	8
	140.		N015	Изолациони материјали у електротехници	0	21	21	0	4	4
	141.		N017AC	Високонапонска постројења	3	19	22	0	16	16
	142.		N020	Електрични каблови	0	47	47	0	19	19
	143.		N021	Ћелије и батерије	0	47	47	1	8	9
	144.		N022	Енергетска електроника и полупроводничке компоненте	1	30	31	0	0	0
	145.		N023	Електроинсталациони прибор	3	46	49	1	23	24
	146.		N025	Физичке величине и јединице	0	1	1	0	0	0
	147.		N026/SS-2	Електролучно заваривање	0	7	7	0	5	5
	148.		N031	Електрични уређаји у потенцијално експлозивним атмосферама	0	14	14	3	11	14
	149.		N032	Осигурачи	0	6	6	0	0	0
	150.		N034	Сијалице и придружена опрема	6	82	88	0	25	25

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО
	151.		N040	Електронске компоненте	0	32	32	0	21	21
	152.		N044/SS-2	Безбедност машина - електротехнички аспекти	0	3	3	0	0	0
	153.		N045/SS-2	Нуклеарна инструментација	0	16	16	0	15	15
	154.		N048	Електромеханички саставни делови и механичке конструкције за електронске уређаје	0	25	25	0	15	15
	155.		N051/SS-2	Феритни материјали и суперпроводност	0	15	15	0	12	12
	156.		N057	Управљање и комуникација у електроенергетском систему	0	14	14	0	0	0
	157.		N061	Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата	8	59	67	0	26	26
	158.		N062	Електромедицински уређаји	0	43	43	0	23	23
	159.		N064	Електричне инсталације	1	23	24	1	11	12
	160.		N065	Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја	0	55	55	0	60	60
	161.		N078	Рад под напоном	0	8	8	0	1	1
	162.		N079	Алармни системи	0	6	6	0	5	5
	163.		N081	Заштита од атмосферског пражњења	0	5	5	0	0	0
	164.		N082/SS-2	Соларни фотонапонски енергетски системи	0	12	12	0	4	4
	165.		N085	Опрема за мерење електричних и електромагнетских величина	0	10	10	0	5	5
	166.		N086	Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи	2	62	64	0	36	36
	167.		N088/SS-2	Ветрогурбине	0	5	5	0	0	0
	168.		N089	Испитивање опасности од пожара	0	5	5	0	0	0
	169.		N094	Електромеханички и електрични мерни релеји и заштитна опрема	0	8	8	0	4	4
	170.		N100/SS-2	Аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема	1	23	24	0	11	11
	171.		N104	Услови околине, класификација и методе испитивања	0	16	16	0	10	10
	172.		N210	Електромагнетска компатибилност	3	53	56	0	27	27
	173.		NETSI	Телекомуникационе технологије	0	12	12	0	89	89

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број реализованих стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe ps и рг (енглески језик)	УКУПНО
		Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије:			37	935	972	13	618	631
УКУПНО ЗА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ, ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА:					37	935	972	13	618	631
УКУПНО:					300	3227	3527	212	1937	2149

Табела 5 – Преглед броја планираних и реализованих стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења

Ред. бр.	Области	Број планираних стандарда и сродних докумената		УКУПНО	Број реализованих стандарда и сродних докумената		
		Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)		Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
А. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ							
1	Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај	91	571	662	96	774	870
2	Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде	101	398	499	103	531	634
3	Одељење за издавачку делатност и превођење укупно	0	5	5	0	14	14
	УКУПНО А:	192	975	1166	199	1319	1518
Б. СЕКТОР ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ							
4.	Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије	15	336	351	13	618	631
	УКУПНО Б:	15	336	351	13	618	631
	УКУПНО А+Б:	207	1311	1517	212	1937	2149
<p>Скраћенице:</p> <p>pp – метода превођења (српски стандард или сродни документ на српском језику, који представља превод европског или међународног стандарда);</p> <p>pr – метода прештампавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који представља репродукцију европског или међународног стандарда);</p> <p>ps – метода проглашавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који је настао проглашавањем европског или међународног документа за српски).</p> <p>НАПОМЕНА Изворни српски стандарди и сродни документи обухваћени су методом pp.</p>							

Табела 6 – Преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број планираних стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	94	54	112	107	193	94	79	101	59	70	82	22	1067
Дефинитивни текст нацрта	147	98	107	151	88	163	142	162	153	129	119	165	1624
Стандард	45	147	123	154	104	116	169	138	112	140	89	181	1518

Фаза израде	Број реализованих стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	34	51	72	65	69	112	102	93	153	42	36	118	905
Дефинитивни текст нацрта	82	130	177	107	162	138	42	102	187	76	151	169	1725
Стандард	285	82	129	134	241	185	275	153	111	161	205	188	2149

Табела 7 – Преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају европски стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број планираних стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	88	51	83	84	130	90	63	91	54	61	67	12	874
Дефинитивни текст нацрта	134	79	100	146	82	129	114	148	138	119	112	151	1452
Стандард	26	139	104	149	87	110	128	77	97	128	81	174	1300

Фаза израде	Број реализованих стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	34	49	60	50	50	98	100	87	140	39	35	110	852
Дефинитивни текст нацрта	76	120	150	102	149	127	35	90	123	65	113	142	1292
Стандард	229	69	88	105	227	130	261	145	92	151	194	149	1840

Табела 8 – Преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају међународни стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број планираних стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	3	1	27	22	47	3	11	10	4	8	6	9	151
Дефинитивни текст нацрта	12	9	7	0	6	31	16	9	10	10	6	13	129
Стандард	19	7	11	4	12	6	38	50	9	8	8	6	178

Фаза израде	Број реализованих стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	0	3	10	15	17	13	1	5	12	2	1	7	86
Дефинитивни текст нацрта	6	8	25	4	12	10	5	11	51	10	16	24	182
Стандард	54	11	39	27	12	53	12	6	17	8	7	35	281

У даљем тексту дат је преглед реализације три дела плана доношења стандарда у 2019. години који су чинили прилог документа – План доношења српских стандарда и сродних документа за 2019. годину.

Део 1 – План доношења изворних српских стандарда и његова реализација

Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2019. годину планиран је рад на укупно 54 изворна српска стандарда у разним фазама израде, унетих на основу предлога појединих комисија за стандарде и других заинтересованих страна. У 2019. години Институт је објавио 28 изворних српских стандарда и сродних докумената. Такође, израђена је седам нацрта изворних стандарда као и два дефинитивна текста нацрта стандарда.

Овај део плана је израђен у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумима из CEN-CENELEC Guide 22:2018-01. Обавештење о Плану доношења српских стандарда за 2019. годину достављено је CEN-CENELEC Менаџмент центру у Бриселу. Такође, Институт је план доношења стандарда објавио на својој Интернет страници и у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Према одредбама упутства CEN-CENELEC Guide 22:2018-01, испуњавање ових обавеза један је од услова за пуноправно чланство националних тела за стандарде у CEN-у и CENELEC-у. Институт ће и у наредном периоду и утврђеном динамиком радити на припреми плана доношења српских стандарда и сродних докумената у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012.

Планом доношења стандарда Комисије KS B082, *Рударство*, планирано је рад на 7 изворних стандарда серије SRPS B.Z1 из заштите на раду и сигурности у рудницима. У 2019. години објављена су пет стандарда ове серије, један је у фази нацрта комисије а један ће се пренети у 2020. години. Комисија KS B026, *Бакар и легуре бакра* започела је рад на једном изворном стандарду планираном у 2019. години и наставиће у 2020. години.

Такође, планом је било предвиђено да Комисија KS U182, *Геотехника* започне рад на припреми четири нова изворна стандарда из области геотехничког истраживања и испитивања. Комисија није добила иницијалне текстове тих стандарда тако да рад на њиховом доношењу није ни започет. Такође, планом доношења планирана је ревизија једног стандарда из области акустике у грађевинарству (KS U182) али није достављен предлог ревизије тог стандарда.

Комисија KS Z226, *Опрема пута* планирала је рад на 16 изворних српских стандарда из уже области саобраћајних знакова на путевима и ознака на коловозу. У 2019. години један стандард је објављен а израђена су 8 нацрта комисија док је 5 стандарда почетком 2020. године стављено на јавну расправу и они ће се објавити у 2020. години. Такође, комисија је донела одлуку да се одустане од израде једног изворног стандарда а започела је поступак преиспитивања 9 изворних стандарда који ће се завршити у првом кварталу 2020. године.

Део 2 – План доношења објављених међународних и европских стандарда и његова реализација

Овај део плана садржао је објављене европске стандарде и сродне документе које Институт није преузео у национални систем стандардизације у време израде плана, односно до септембра 2018. године. Такође, овај део плана садржао је и објављене међународне стандарде и сродне документе који су били унети у план на захтев заинтересованих страна.

Овим делом плана доношења био је предвиђен рад на укупно 417 стандарда од којих 364 стандарда у општим областима стандардизације а 53 у области електротехнике, телекомуникација и информационих технологија.

Овај део плана садржао је и стандарде које је Институт планирао да донесе на српском језику методом превођења. Институт је методом превођења међународних и европских стандарда објавио укупно 184 српска стандарда. Од укупно 184 преведених стандарда, 43 стандарда су били преводи међународних а 139 европских док су два српска стандарда били преводи ASTM стандарда.

Део 3 – План доношења српских стандарда и сродних докумената који за основу имају европске стандарде односно европске радне документе

Овај део плана садржао је пројекте нових српских стандарда и сродних докумената који су за основу имали европске стандарде одн. европске радне документе. Ти европски стандарди/сродни документи су, на основу доступних информација у време израде плана, били у разним фазама развоја. Неки од тих европских стандарда, а на основу рокова прописаним од европских организација за стандардизацију (CEN и CENELEC), били су планирани да се објаве у 2019. години, а неки су били планирани у нижим фазама развоја (фази нацрта европског стандарда за јавну расправу и фази коначног текста нацрта европског стандарда). Обавеза Института као пуноправне чланице CEN-а и CENELEC-а је била да паралелно гласа на та европска радна документа и да их паралелно преузима као српска радна документа, што су комисије за стандарде и чиниле.

У вези са овим делом плана, Институт је редовно извештавао европске организације за стандардизацију о преузетим европским стандардима као српским стандардима и у прошлој години и остварен је велики резултат у броју преузетих европских стандарда, јер на крају четвртог тромесечја 2019. године тај проценат је износио око 99 % (видети табелу 9).

Табела 9 – Број донесених српских стандарда и сродних докумената у %, којима се преузимају европски стандарди и сродни документи, у четвртог тромесечју 2019. године

CEN		CENELEC	
% преузетих хармонизованих европских стандарда	% свих преузетих европских стандарда	% преузетих хармонизованих европских стандарда	% свих преузетих европских стандарда
99.50 %	99.60 %	96.67 %	97.56 %